2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

8. SINIF TÜRKÇE 1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI PROVASI

Okul adı:		**Ders:** Türkçe	**Tarih:**
Adı Soyadı:	**Sınıfı / Şubesi:**	**Numarası:**	**Puan:**

Nasıl puanlatılır?

1. Cevabını her şıkkın altındaki, etiketli (ör. **1a**) kutuya yaz.
2. Bitirince her sayfanın fotoğrafını çek: düz, aydınlık, sayfanın tamamı görünsün.
3. Son sayfadaki kodu okut, fotoğrafları yükle.
4. Yazın metne çevrilir; kontrol et ve puanlat.

Tablette ya da bilgisayarda doğrudan yazabilirsin: digikamp.com/ortak-yazili/8-sinif-turkce/prova/8-sinif-turkce-1-yazili

KENARDAKİ NOTLAR

Arda, her pazar sabahı babasıyla birlikte semt pazarına giderdi. Pazarın en sonunda, sebze tezgâhlarının bittiği yerde yaşlı bir sahafın tezgâhı vardı. Sararmış kitaplar, eski dergiler ve kapağı yırtılmış ansiklopediler, yere serilmiş bir örtünün üstünde üst üste dururdu. Babası domates seçerken Arda bu kitapları karıştırmayı çok severdi.

Bir pazar, kapağı solmuş bir şiir kitabı gözüne ilişti. Kitabı on liraya aldı ve eve döner dönmez okumaya başladı. Sayfaları çevirdikçe şaşkınlığı arttı. Dizelerin kenarına kurşun kalemle küçük notlar düşülmüştü. Birinde "Bu dizeyi okuyunca annemi hatırladım." yazıyordu; bir başkasında yalnızca "Ankara, 1987, ilk kış" diye bir tarih vardı. Notların hepsi aynı eğik, özenli el yazısıyla yazılmıştı.

Kitabın ilk sayfasında soluk bir mürekkeple yazılmış bir ad buldu: Sabiha Yener. Arda, bu notları yazan kişiyi tanımak istiyordu. Ertesi pazar sahafa kitabı nereden aldığını sordu. Yaşlı adam önce omuz silkti, sonra gözlüğünü düzeltip kitaba baktı. "Bunu geçen ay Çınarlı Sokak'taki eski bir apartmandan aldım," dedi. "Bina yıkılacakmış, bodrumdan çıkan kolileri bana sattılar."

O akşam Arda'nın içi içine sığmıyordu. Yemeğini yarım bıraktı, gece de bir türlü uyuyamadı. Sabah erkenden kalkıp babasını aceleyle uyandırdı ve birlikte Çınarlı Sokak'a gittiler. Sokağın muhtarı, adı duyar duymaz gülümsedi: "Sabiha Öğretmen! Yıllarca o apartmanda oturdu, şimdi iki sokak ötede."

Kapıyı beyaz saçlı, güler yüzlü bir kadın açtı. Arda kitabı uzatınca kadının gözleri doldu. "Taşınırken bodrumda unutmuşum, kaybettim sanıyordum," dedi. "Kenardaki notları öğretmenliğimin ilk yılında yazmıştım."

O gün Sabiha Hanım onlara çay ikram etti ve her notun hikâyesini tek tek anlattı. Ayrılırken kitabı Arda'ya geri verdi: "Artık senin. Sen de kendi notlarını ekle." Arda o akşam kitabın boş bir sayfasına ilk notunu yazdı: "Bir kitap, sahibini bulana kadar bekler."

Özgün metin (prova için yazıldı).

1. soru — 12 puan

1. metni ("Kenardaki Notlar") okuyunuz.

a) "Pazarın en sonunda, sebze tezgâhlarının bittiği yerde yaşlı bir sahafın tezgâhı vardı." cümlesindeki "sahaf" kelimesinin anlamını tahmin ediniz. Tahmininizi metindeki hangi ifadelere dayandırdığınızı yazınız.

1a

b) "O akşam Arda'nın içi içine sığmıyordu." cümlesindeki "içi içine sığmamak" sözünün anlamını tahmin ediniz. Tahmininizi destekleyen iki ipucunu metinden yazınız.

1b

ESKİ KİTAP

Rafın en ucunda boynunu bükmüş bekliyor, Tozlu kapağında yılların izi. Sayfaları güz yaprağı gibi sararmış, Her satırı uzak yollara çağırıyor bizi.

Açtım, bir fısıltı yükseldi içinden: "Okursan beni, ben de unutmam seni." Bir gecede bin ülke gezdim satırlarında, Sabah oldu da bırakamadım elimden.

Özgün metin (prova için yazıldı).

2. soru — 12 puan

3. metindeki "Eski Kitap" şiirini okuyunuz.

2. soru (devam)

a) Aşağıdaki dizelerde hangi söz sanatının kullanıldığını yazınız. Her seçiminizi dizedeki bir kelime ya da sözle gerekçelendiriniz.

- I. "Rafın en ucunda boynunu bükmüş bekliyor"
- II. "Sayfaları güz yaprağı gibi sararmış"
- III. "Açtım, bir fısıltı yükseldi içinden: / 'Okursan beni, ben de unutmam seni.'"
- IV. "Bir gecede bin ülke gezdim satırlarında"

2a

b) Bir öğrenci şöyle diyor: "'Her satırı uzak yollara çağırıyor bizi.' dizesinde konuşturma vardır, çünkü kitap bizi çağırıyor." Bu görüşe katılıp katılmadığınızı yazınız. Dizedeki sanatın adını vererek görüşünüzü gerekçelendiriniz.

2b

3. soru — 12 puan

Aşağıdaki cümleler 1. metinden alınmıştır.

- I. "Babası domates seçerken Arda bu kitapları karıştırmayı çok severdi."
- II. "Kitabın ilk sayfasında soluk bir mürekkeple yazılmış bir ad buldu."
- III. "Sayfaları çevirdikçe şaşkınlığı arttı."

3. soru (devam)

a) Bu cümlelerdeki fiilimsileri bulunuz. Her fiilimsinin türünü (isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil) ve cümlede hangi görevde (isim, sıfat, zarf) kullanıldığını yazınız. Görevi nasıl belirlediğinizi kısaca gösteriniz.

3a

b) Bir öğrenci şöyle diyor: "'Sararmış kitaplar' sözündeki 'sararmış' bir fiildir; çünkü '-mış' geçmiş zaman ekidir." Bu görüşe katılıp katılmadığınızı gerekçesiyle açıklayınız.

3b

4. soru — 12 puan

1. metne göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a) Arda'nın şiir kitabının kenarlarında bulduğu notlardan ikisini yazınız.

4a

b) Arda, notları yazan kişiye nasıl ulaşmıştır? Metindeki adımları oluş sırasıyla yazınız.

4b

c) Arda'nın kitaba yazdığı "Bir kitap, sahibini bulana kadar bekler." notunu metindeki olaylarla ilişkilendirerek açıklayınız (2-3 cümle).

4c

5. soru

12 puan

Üç öğrenci 1. metnin konusunu şöyle yazmıştır:

Öğrenci	Yazdığı konu
Ece	Pazardaki sahaf tezgâhı
Mert	Arda'nın eski bir kitaptaki notları yazan kişiyi araması ve kitabı sahibine ulaştırması
Can	Kitaplar, sahiplerinin anılarını taşır.

a) Hangi öğrencinin yazdığı konu doğrudur? Metinden gerekçe göstererek açıklayınız.

5a

5. soru (devam)

b) Ece'nin yazdığı konu neden eksik kalır? Açıklayınız.

5b

c) Can'ın yazdığı cümle neden konu olarak kabul edilemez? Açıklayınız.

5c

KENT AĞAÇLARI

(1) Kent ağacı, cadde, park ve okul bahçesi gibi şehrin içindeki alanlara dikilen ve bakımı insanlarca yapılan ağaçtır. Bu ağaçlar genellikle gölgesi geniş, dayanıklı türlerden seçilir.

(2) Yaz öğlelerinde ağaç gölgesindeki bir alan, güneş alan beton bir alandan çok daha serindir. Beton, gün boyu güneşin ısısını emer ve bu ısıyı akşama kadar çevresine yayar. Ağaç ise yapraklarıyla güneş ışığını yere ulaşmadan tutar.

(3) Okulumuzun fen kulübü haziran ayında bahçede bir ölçüm yaptı. Saat 14.00'te çınarın gölgesindeki termometre 27 °C'yi, güneş alan basketbol sahasındaki termometre ise 34 °C'yi gösterdi. Gölgedeki hava, sahadakinden 7 derece daha serindi.

(4) Kulübümüzü ziyaret eden orman mühendisi Selim Aydın, bu farkın tek nedeninin gölge olmadığını söyledi: "Ağaç, kökleriyle topraktan aldığı suyun bir bölümünü yapraklarından buhar olarak havaya verir. Bu buharlaşma, çevresindeki havayı serinletir."

(5) Ağaçların kente yararı yalnız serinlikle sınırlı değildir. Örneğin kuşlar dallarında yuva kurar, kökleri yağmur suyunun toprağa sızmasına yardım eder, yaprakları trafik gürültüsünü bir ölçüde azaltır. Kısacası bir kent ağacı, mahallenin üstüne açılmış yeşil bir şemsiye gibidir.

Özgün metin (prova için yazıldı).

6. soru

12 puan

2. metni ("Kent Ağaçları") okuyunuz.

a) Metnin numaralı (1), (2), (3) ve (4). paragraflarında hangi düşünceyi geliştirme yolunun kullanıldığını yazınız. Her seçiminizi paragraftan bir ifadeyle gösteriniz.

6a

b) (5). paragrafta iki farklı düşünceyi geliştirme yolu kullanılmıştır. Bunları paragraftan birer ifadeyle gösteriniz.

6b

c) Bir öğrenci şöyle diyor: "Yazar (3). paragrafta sayılar vermeseydi metin bir şey kaybetmezdi; çünkü gölgenin daha serin olduğunu (2). paragrafta zaten söylemişti." Bu görüşü değerlendiriniz.

6c

7. soru

16 puan

"Okul bahçesindeki bir ağaç" ya da "Sevdiğim eski bir eşya" konularından birini seçerek en az iki dörtlükten (8 dize) oluşan bir şiir yazınız.

Şiirinizde:

- şiirinize konusuna uygun bir başlık koyunuz;
- kişileştirme, konuşturma, benzetme ve abartma sanatlarından en az ikisini kullanınız; kullandığınız sanatların adını ve hangi dizede olduğunu şiirin altına ayrıca yazınız;
- en az bir dörtlükte uyak, redif ya da tekrarla ahenk sağlayınız;
- 3. metindeki "Eski Kitap" şiirinin dizelerini kullanmayınız;
- yazım ve noktalama kurallarına dikkat ediniz.

7

8. soru

12 puan

Fen kulübünün fidan dikme etkinliğini anlatan aşağıdaki paragrafta numaralı yerler boş bırakılmıştır.

İfade kutusu: ancak – bu nedenle – örneğin – öncelikle – ardından – sonuç olarak

"(1) ..... okul bahçesinde fidan dikilecek yerleri belirledik. (2) ..... çukurları kazıp fidanları yerleştirdik. Fidan dikmek kolay görünür; (3) ..... asıl zor olan, fidanları ilk yaz boyunca düzenli sulamaktır. (4) ..... her sınıf bir haftalık sulama nöbeti üstlendi. Fidanlar sudan başka bakım da ister; (5) ..... diplerindeki otların temizlenmesi ve gövdelerinin bir sırığa bağlanması gerekir. (6) ..... küçük bir fidan, emek verildiğinde yıllar sonra bütün bahçeyi gölgeleyen bir ağaca dönüşür."

8. soru (devam)

a) Kutudaki ifadeleri birer kez kullanarak numaralı boşluklara uygun olanı yazınız.

8a

b) Kulüpten bir arkadaşınız rapora şu cümleyi yazmıştır: "Temmuz çok sıcak geçti; bu nedenle fidanların hiçbiri kurumadı." Bu cümledeki bağlantı ifadesinin neden yanlış olduğunu cümleler arasındaki anlam ilişkisine dayanarak açıklayınız ve cümleyi düzelterek yeniden yazınız.

8b

c) Okulunuzda yapılabilecek bir çevre etkinliğini anlatan 3-4 cümle yazınız. Bu cümlelerde en az üç farklı geçiş ve bağlantı ifadesi kullanınız ve bu ifadelerin altını çiziniz (ya da ayrıca yazınız).

8c

Bitirdin mi? Kodu okut, sayfaların fotoğrafını yükle.

Yazın metne çevrilir; kontrol edip puanlatırsın. Her soru MEB ölçütleriyle tek tek puanlanır, eksik kalan kısmı ve tam puanlık cevabı görürsün. Her dersten bir 1. yazılı provası ücretsiz.

digikamp.com/ortak-yazili/8-sinif-turkce/prova/8-sinif-turkce-1-yazili

Bu prova MEB ODSGM'nin yayımladığı konu-soru dağılımına göre hazırlanmıştır; resmî sınav sorusu değildir. Çoğaltılabilir, sınıfta ücretsiz kullanılabilir. DigiKamp · digikamp.com